

آزمون جامع طبقه‌بندی شده ادبیات

طراح: محراب شادی

دفترچه سوالات

مدت آزمون: ۴۰ دقیقه

تعداد سوال: ۵۰

سوالات و مباحث آزمون

۱۶ سوال	لغت و املا
۱۰ سوال	آرایه‌های ادبی
۱۰ سوال	دستور زبان فارسی
۱۴ سوال	قرابت معنایی

@adabiyat_shadi

- ۱- در کدام گزینه معانی واژه‌ها «تماماً» درست است؟
- (۱) (هول: ترس) (سروش: فرشته) (ضماد: مرحم) (کران: طرف)
 (۲) (سمند: زرده) (عنان: دهانه) (خلیفت: جانشینی) (منت: نیکویی)
 (۳) (قسیم: صاحب جمال) (کلوخ: سنگ) (وجه: ذات) (صور: جشن)
 (۴) (محوطه: صحن) (انکار: نفی کردن) (سخره: ریشخند) (کوس: دهل)
- ۲- کاربرد معنایی فعل «گرفتم» در کدام بیت متفاوت است؟
- (۱) من گرفتم ساختی پوشیده سال خویش را
 چون کنی پنهان ز چشم خلق حال خویش را
 (۲) گرفتم سهل سوز عشق را اول ندانستم
 که صد دریای آتش از شراری می‌شود پیدا
 (۳) گرفتم این که رسد نوبت سوال به من
 دماغ حرف کجا، قدرت جواب کجا
 (۴) گرفتم بست آن بی‌رحم راه گفت‌وگو بر من
 کسی نگرفته است از من زبان بی‌زبانی را
- ۳- مترادف واژه‌های «اختلاف، ژنده، خایب، قدم» به ترتیب، کدام است؟
- (۱) مشاجره، خشمگین، ناامید، فرارسیدن
 (۲) رفت و آمد، عظیم، درمانده، جمع قدم
 (۳) رفت و آمد، بزرگ، بی‌بهره، آمدن
 (۴) رفت و آمد، ژیان، ناامید، قدم نهادن
- ۴- در متن زیر معادل معنایی چند مورد از واژه‌های «راه دین، سرزنش، عمارت، پشت گردن، همنشینی» آمده است؟
- «اول نصیحت نزدیکان و پس آنگاه ملامت دوران. از نفس تو به تو نزدیک تر کسی نیست، تا به گفتار خود عمل نکنی در دیگران اثر نکند. هر آنکه نفسش سر طاعت بر فرمان شریعت نهد، فرماندهی را نشاید و دولت بر او نیاید. هر که بد اندر قفای دیگری گفت از صحبت او بپرهیز که در پیش تو همچنین طیبت کند و از قفا غیبت.»
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۵- معنی چند واژه درست است؟
- (تیمار: پرستاری) (برازنده: شایسته) (شوخ: چرکین) (ملول: آزرده) (کیمیا: طلای به دست آمده از مس) (صواب: نیکی)
 (دستور: وزیر) (سزا: لایق) (باسق: بلند) (ممد: یاری‌گیرنده)
- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت
- ۶- معنای مقابل کدام گروه از واژه‌ها، درست است؟
- (الف) وقب: هر اندام فرورفته چون چشم
 (ب) مخمصه: تنگنا
 (ج) قییم: مشت و مال دهنده
 (د) رعنا: قد و قامت
 (ه) مرمت: اصلاح و رسیدگی
- (۱) ب و ه (۲) الف و ج (۳) ج و ه (۴) الف و د
- ۷- معنای واژه مشخص شده در کدام بیت، درست است؟
- (۱) گرچه محبوب از نظر کرده است بی‌جایی تو را
 همچنان جوید ز هرجایی تماشایی تو را (سربه‌زیر و شرمگین)
 (۲) کسی که سرور جادوگران بود پیوست
 بود چو ابروی شوخت به چشم‌بندی طاق (سقف خمیده)
 (۳) ز روی گرم کار مهر تابان می‌کند ساقی
 از این میخانه کس با دامن تر بر نمی‌گردد (عشق و محبت)
 (۴) گر زانکه مشک ناب ز چین می‌شود پدید
 صد چین در آن دو سلسله مشک‌فام اوست (کشوری در شرق آسیا)

- ۸- واژه «راست» در کدام بیت در معنای متفاوتی از سایر گزینه‌ها به کار رفته است؟
- (۱) گل بخندید که از راست نرنجیم ولی
 (۲) راست چون سوسن و گل از اثر صحبت پاک
 (۳) قامتش را سرو گفتم سر کشید از من به خشم
 (۴) راست خواهی تو مرا شیفته می‌گردانی
- هیچ عاشق سخن سخت به معشوق نگفت
 بر زبان بود مرا آنچه تو را در دل بود
 دوستان از راست می‌رنجد نگارم چون کنم
 گرد عالم به چنین روز نه من می‌گردم
- ۹- در میان گروه واژه‌های داده شده، «چند غلط املائی یا رسم الخطی» به چشم می‌خورد؟
- «تحلیل شرایط بحرانی، غایت‌القصوای مقصود، محذون و غمگین، آزمند و حریس، عنابت و توبه، شیخه توسن، تطاول و ستم، صلیح غازی، آشفته‌گی دوران بلوغ، پیداشدن آدمی از طین»
- (۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت
- ۱۰- در کدام بیت غلط املائی یا رسم الخطی مشاهده می‌شود؟
- (۱) به طبع بختم اگر خواب غالب است چه سود
 (۲) ای شهنشاهی که از بهر جناغ اسب تو
 (۳) نوگلی پژمرده از گلبن به خاک افتاد و گفت
 (۴) تو رو نمودی و مشغول شد به غم عاشق
- که پنجه مزه‌ام هیچ بر نمی‌تابد
 همچو افعی پوست اندازد پلنگ بربری
 خوار شد چون من هر آنکو همنشینش بود خار
 بلا بیامد و منصوب شد به صبر ایوب
- ۱۱- در کدام ابیات غلط املائی مشاهده نمی‌شود؟
- (الف) هم زبانش تیغ و هم تیغش زبان نصرت است
 (ب) این چه باد است که از سوی چمن می‌آید
 (ج) روشنی بر آسمان زین آتش جشن صده است
 (د) کمند جذب حب الوطن از وادی غربت
- این سراید سرّ وحی و آن کند درس غزا
 وین چه خاک است کزو بوی ثمن می‌آید
 کز سرای خواجه با گردون همی همسر شود
 به دریا همچو سیل خوشخرام آورد مستان را
- (۱) الف و د (۲) الف و ب (۳) ج و د (۴) ب و ج
- ۱۲- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟
- «مگر آن درویش صالح که بر قرار خویش مانده بود و تغیر در او نیامده. گفتم: مگر معلوم تو را دزد نبرد؟ گفت: بلی بردند، ولیکن مرا با آن الفتی چنان نبود که به وقت مفارقت خسته‌دلی باشد. ناگهی پای وجودش به گل عجل فرورفت و دود فراغ از دودمانش برآمد. روزها بر سر خاکش مجاورت کردم. بعد از مفارقت او عزم کردم و نیت جزم که بقیت زندگانی فرش هوس درنوردم و گرد مجالست نگردم.»
- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه
- ۱۳- در کدام گزینه غلط املائی بیشتری یافت می‌شود؟
- (۱) سرزمین سبا، محرّم و سفر، الحاح و اصرار، اهمال و فروگذاری
 (۲) میل و رقبت، سور و ضیافت، شیفته و مسهور، قضای واجب
 (۳) شک و شاعبه، وزر و وبال، عیار زر خالص، درویش و جولقی
 (۴) ناز و عشوه، مدح و ثنا، خواب‌گزار اعظم، خوار و زلیل

۱۴- در کدام عبارت غلط املایی یافت می‌شود؟

- (۱) امتناع سخن گفتنم به علت آن اختیار آمده است در غالب اوقات که در سخن نیک و بد اتفاق افتد.
- (۲) جوانی خردمند از فنون فضایل حظی وافر داشت و طبعی نافر. چندان که در محافل دانشمندان نشستنی زبان سخن بیستی.
- (۳) مسکین برهنه به سرما همی‌رفت. سگان در قفای وی افتادند. خاست تا سنگی بردارد و سگان را دفع کند، در زمین یخ گرفته بود، عاجز شد.
- (۴) یکی را از ملوک عرب حدیث مجنون و شورش حال او بگفتند که با کمال فضل و بلاغت سر در بیابان نهاده و زمام عقل از دست داده است.

۱۵- در کدام گزینه واژه انتخاب شده برای جای خالی مناسب است؟

- (۱) (قاضی، غازی) ز پی شهادت اندر تک‌وپوست وان را که غم تو کشت فاضل‌تر از اوست
- (۲) در آن مقام که آید به (جزر، جذر) و مد دریا هنر چه مایه تواند نمود موج غدیر
- (۳) (سفیر، صفیر) بلبل شوریده و نفیر هزار برای وصل گل آمد برون ز بیت حزن
- (۴) ز پی ناهه چین گر به (خطا، ختا) خواهی رفت چین گیسوی بتان گیر و خطا بازگذار

۱۶- چند مورد از ابیات زیر دارای نادرستی املایی هستند؟

(الف) گرچه سر بر پا نهادن خدمت است	پیشش آن خدمت خطا و ذلت است
(ب) بسا سخن که مرا بود وان نگفته بماند	ز من نخاست کس آن را و آن نهفته بماند
(ج) دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگو	من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم
(د) ساروان بار من افتاد خدا را مددی	که امید کرمم همره این مهمل کرد
(۱) یک	(۳) سه
(۲) دو	(۴) چهار

۱۷- در همه ابیات، هر دو آرایه تشبیه و استعاره وجود دارد؛ به جز:

- (۱) بر مدار از لب خود مهر خموشی زنه‌ار کاین سپر مانع شمشیر زبان می‌گردد
- (۲) خوشم به وعده خشکی ز شیشه‌خانه گردون امید گوهر سیراب از این سراب ندارم
- (۳) به ادب باش که سر در قدم تیغ افشاند چون حباب آن که در این بحر دم بی‌جا زد
- (۴) خیال نرگس مستت چو در دلم گذرد شود ز خنجر خونریز او دلم مجروح

۱۸- آرایه‌های «جناس، ایهام تناسب، تشبیه، ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

(الف) یعقوب نکرد از غم نادیدن یوسف	این گریه که دور از لب خندان تو کردم
(ب) خود خورد و فزون شود آنکه ز خود برون شود	سیم‌بری که خون شود از بر خود خورد بری
(ج) حافظ ز خوبرویان بخت جز این قدر نیست	گر نیستت رضایی حکم قضا بگردان
(د) قامت‌نمون و دل از غم شده چون حلقه میم	لیک بر حال دلم جیم سر زلف تو دال
(۱) ب، ج، د، الف	(۳) ب، د، ج، الف
(۲) د، ج، الف، ب	(۴) ج، د، ب، الف

۱۹- در همه گزینه‌ها، وجه شبه بیان شده است؛ به جز:

- (۱) صبا به خوش‌خبری هدهد سلیمان است که مژده طرب از گلشن سبا آورد
- (۲) از گل و بلبل اگر برگ و نوا می‌طلبی همچو نی درگذر از برگ و نوا بازگذار
- (۳) گر تو صادق نامدی در مهر ما مانند صبح ما به مه‌رت از ره صدق و صفا بازآمدیم
- (۴) ساقی می چون زنگ ده کاینه جان من است باشد که بزداید دلم ز آیینه جان زنگ را

- ۲۰- در کدام ابیات «ایهام تناسب، حسن تعلیل، واج آرایبی و استعاره» وجود دارد؟
- (الف) زان به دورت همه محراب‌نشینان مست‌اند
(ب) گل تمام آغوش گردیده‌است پنداری که باز
(ج) مردم دریا نیندیشد ز طوفان زان سبب
(د) مرغ را گل به اشارت چه سخن می‌گوید
- (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) ج و د (۴) الف و د

- ۲۱- آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز:
- (۱) هر زمان باغ به زر آب فروشویید روی
(۲) روز باران نتوان بار سفر بست و لیک
(۳) بال لب خشک صدف تردستی نیسان کند
(۴) حنا مگر امروز در این مرحله تنگ است
- هر زمان کوه به سیماب فروپوشد یال (ایهام تناسب، تشخیص)
پیش طوفان سرشکم چه محل باران را (اغراق، واج آرایبی)
تشنگان گوهر سیراب را دیوانه‌تر (تضاد، استعاره)
کو پنجه به خون من دل‌تنگ نگارد (حسن تعلیل، مجاز)

- ۲۲- در کدام ابیات، واژه «لعل» آرایه استعاره ایجاد نمی‌کند؟
- (الف) لعل درپوش گهرپاش تو را لؤلؤی تر
(ب) صوفی ز می لعلت گر نوش کند جامی
(ج) شد کهربا به خون جگر لعل آبدار
(د) می‌توانی آتش شوق مرا خاموش کرد
- (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) الف و د (۴) ج و د
- چه کند کز بن دندان نکند لالایی
تسبیح برافشانند سجاده براندازد
از می خزان چهره ما رنگ برنداشت
گر دلت خواهد به لعل آبدار خویشتن

- ۲۳- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟
- «مرغ دل با قفس سینه به پرواز آمد»
- (۱) تشخیص، اسلوب معادله، کنایه، ایهام
(۲) ایهام تناسب، استعاره، جناس همسان، تشبیه
(۳) تشبیه، ایهام تناسب، ایهام، جناس
(۴) مراعات نظیر، ایهام تناسب، تضاد، کنایه
- باز این مطرب تردست چه آهنگ گرفت؟»

- ۲۴- در کدام بیت، دلیلی شاعرانه اما غیرواقعی برای یک موضوع به کار رفته است؟
- (۱) تاری از زلف تو افتاد به چین وز غیرت
(۲) از آن خون بر سر تیغ شهادت می‌شود اینجا
(۳) کفر زلفش چون بلای دین و دل شد زان سبب
(۴) مگر حکایت طوفان چو اشک ما بینی
- خون دل در جگر نافه تاتار بسوخت
که چون گل، سرخ رو از خاک می‌خیزد شهید آنجا
همچو خواجه اهل دل ترک دل و دین کرده‌اند
که ما ز چشم بیفکنده‌ایم طوفان را

- ۲۵- در کدام بیت، آرایه‌های تشبیه و اسلوب معادله به کار رفته است؟
- (۱) نور معنی می‌درخشد از جبین لفظ من
(۲) از دل فرعونیان ظلمت ید بیضا نبرد
(۳) می‌شوند از زود رفتن‌ها، گرانان خوشگوار
(۴) نیست یک جو خلد را در دیده من اعتبار
- بال خفاشی چه ستاری کند خورشید را
صبح چون روشن کند شب‌های دیجور مرا
نیست از سیل بهاران شکوه‌ای چون پل مرا
حسن گندم‌گون برد از راه چون آدم مرا

۲۶- همهٔ واژه‌ها در ابیات زیر آرایهٔ ایهام یا ایهام تناسب دارند؛ به جز:

«چون تیر زند چشمت سیاره هدف گردد»
چون تیغ کشد مه‌رت گردون سپر اندازد
دل رمیدهٔ دعد آن زمان برفت از چنگ
که پرده از رخ رخشندهٔ رباب افتاد»
(۱) چنگ (۲) تیر (۳) پرده (۴) رباب

۲۷- نقش واژه‌های مشخص شده در همه گزینه‌ها صحیح است؛ به جز:

(۱) گر همچون خضر می‌خواهی که دائم زنده‌دل باشی
روان در پای جانان ریز اگر دستت دهد جان را (مسند ، مفعول)
(۲) به فردوسم مکن دعوت که بی آن حور مه پیکر
کسی کو آدمی باشد نخواهد باغ رضوان را (مفعول ، مسند)
(۳) به بوی لعل می‌گونش به ظلماتی در افتادم
که گر میرم ز استسقا نجویم آب حیوان را (مضاف‌الیه ، متمم)
(۴) چو مستان حرم خواجه جمال کعبه یاد آرد
ز آب چشم خون‌افشان کند دریا بیابان را (مفعول ، صفت)

۲۸- در همهٔ ابیات جملهٔ غیرساده (مرکب) به کار رفته است؛ به جز:

(۱) چو روز بر سر خود کرد قیرگون چادر
عروس شب رخ خود را نمود از معجر
(۲) بندهام تا زنده‌ام گر می‌کشی ور می‌کشی
زخم پیکان تو مرهم باشد و بندت نجات
(۳) تلخی مرگ است شکر مور شهدافتاده را
نیست ماهی را حیاتی بهتر از مردن در آب
(۴) ای نازنین پسر تو چه مذهب گرفته‌ای
کت خون ما حلال‌تر از شیر مادر است

۲۹- در کدام بیت مسند وجود دارد؟

(۱) چون توانم شد از اینجا که غمش موی‌کشان
دلّم آورد و به زنجیر فروبست اینجا
(۲) نیست پروای علائق واصلان عشق را
خار نتواند گرفتن موج را دامن در آب
(۳) پنداشت که ما را غم جان است و لیکن
ما در غم آنیم که او در غم آن است
(۴) تا ورق برگشت محضرها به خون ما نوشت
چون قلم آن را که با خود یک‌زبان پنداشتیم

۳۰- در همهٔ ابیات نقش تبعی به کار رفته است؛ به جز:

(۱) سیف فرغانی اگر حاجت بخواهی جز ز دوست
آنچنان باشد که حاجت از گدا خواهد گدا
(۲) نه مرا خواب به چشم و نه مرا دل در دست
چشم و دل هر دو به رخسار تو آشفته و مست
(۳) از تو زیبا صنم اینقدر جفا زیبا نیست
گیرم این دل نتوان داد به زیبای دگر
(۴) ظهور عشق ز ما خاکیان غریب‌مدان
کز ابرهای سیه برق در وجود آید

۳۱- در کدام بیت، هر دو نوع «واو ربط و عطف» وجود دارد؟

(۱) شد از عشقت دلّم خون و جگر افکار و جان بر باد
کجا یا رب مرا این چشم خونین بر رخت افتاد
(۲) پاسبان را گوش بر دزد است و دل با رخت و ما
چون نمی‌دزدیم رخت از پاسبان اندیشه نیست
(۳) بگشای دست و جان و دلت را به یاد دوست
ایشار کن روان که در این راه پست نیست
(۴) به جست‌وجو نتوان دامن وصال گرفت
وگر نه سوخت در این راه آفتاب نفس

۳۲- در کدام بیت الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» مشاهده می‌شود؟

(۱) با عشقت اوحدی را دیدم حکایتی خوش
لیکن حکایت او خود کی رسد به گوشت
(۲) این کنج عزلتی که گرفته است شیخ شهر
در چشم اهل دید کمینگاه شهرت است
(۳) چو چشم مست تو را عین فتنه می‌بینم
چگونه چشم تو در خواب و فتنه بیدار است
(۴) این تخم توبه‌ای که تو در خاک کرده‌ای
موقوف آبیاری اشک ندامت است

۳۳- نقش دستوری واژهٔ ردیف در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) زود گردد لطف حق افتادگان را دستگیر
 (۲) کشتی‌اش را خشکی دریا نمی‌بندد به خشک
 (۳) بی‌وصول از گرد هستی پاک گشتن مشکل است
 (۴) از کمین دشمن هموار خود را پاس دار

۳۴- با توجه به رباعی زیر همهٔ گزینه‌ها کاملاً درست هستند؛ به جز:

- «چون بلبل مست راه در بستان یافت
 آمد به زبان حال در گوشم گفت»
 روی گل و جام باده را خندان یافت
 درباب که عمر رفته را نتوان یافت»

(۱) یک جمله با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» وجود دارد.

(۲) سه مصراع به شیوهٔ عادی و یک مصراع به شیوهٔ بلاغی سروده شده است.

(۳) چهار ترکیب اضافی و دو ترکیب وصفی در ابیات یافت می‌شود.

(۴) یکی از واژه‌های قافیه صفت بیانی از نوع صفت فاعلی است.

۳۵- در کدام بیت مضاف‌الیه مضاف‌الیه و صفت مضاف‌الیه، هر دو، وجود دارند؟

- (۱) دست گشاده را نشود بستگی نصیب
 (۲) از تیغ آفتاب گل و لاله رنگ باخت
 (۳) یک کشتی درست به ساحل نمی‌رسد
 (۴) افسردگی است سنگ ره رهروان عشق
 سین سخا کلید در باغ جنت است
 شب‌نم هنوز مست شکرخواب غفلت است
 زین شورشی که در سر دریای وحدت است
 گرمی در این طریق چراغ هدایت است

۳۶- در همهٔ گزینه‌ها واژه‌های یافت می‌شود که معنای پیشین خود را از دست داده و معنای جدیدی پذیرفته است؛ به جز:

- (۱) خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است
 (۲) به خاک پای تو سوگند و نور دیدهٔ حافظ
 (۳) در بیابان فنا گم شدن آخر تا کی
 (۴) در سه سال آنچه بیندوختم از شاه و وزیر
 چون کوی دوست هست به صحرا چه حاجت است
 که بی رخ تو فروغ از چراغ دیده ندیدم
 ره بپرسیم مگر پی به مهمات بریم
 همه بر بود به یک دم فلک چوگانی

۳۷- عبارت: «به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیهٔ اصحاب را. چون برسیدم، بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت!» با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) خموش حافظ و از جور یار ناله مکن
 (۲) طوطی از آئینه می‌گویند می‌آید به حرف
 (۳) ای عقل باش حیران نی وصل جو نه هجران
 (۴) آخر نه دل به دل رود انصاف من بده
 تو را که گفت که در روی خوب حیران باش
 چون به لب زد مهر حیرت دیدن رویش مرا
 چون وصل گوش داری زان کس که نیست غایب
 چون است من به وصل تو مشتاق و تو ملول

۳۸- کدام گزینه با عبارت «پدرم دریادل بود، در لاتی کار شاهان را می‌کرد.» نزدیکی معنایی دارد؟

- (۱) صائب همه کس می‌برد از شعر ترم فیض
 (۲) در بساط ما چو ابر نوبهاران بخل نیست
 (۳) لیک صیقل کرده‌اند از سینه‌ها
 (۴) اکسیر قناعت را سرمایهٔ دست کن
 استادگی بخل در آب گهرم نیست
 هر چه می‌آید به کف، رندانه می‌ریزیم ما
 پاک از آرزو حرص و بخل و کینه‌ها
 در عالم درویشی افسرزن و سلطان باش

۳۹- کدام ابیات به مفهوم مشترکی اشاره دارند؟

- (الف) پری‌رخان که به رخ رشک لعبت چین‌اند
 (ب) ای شهسوار چالاک احوال ما چه دانی
 (ج) مرا ای لعبت شیرین از آن داری همی غمگین
 (د) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
- (۱) الف و ب (۲) ب و د
 (۳) الف و ج (۴) ج و د

۴۰- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

- «من که از آتش دل چون خم می در جوشم
 (۱) سخن عشق نه آن است که آید به زبان
 (۲) قلم را آن زبان نبود که سر عشق گوید باز
 (۳) هین دهان بر بند و خامش چون صدف
 (۴) خمش که هر که دهانش ز عشق شیرین شد

۴۱- مفهوم کدام بیت با سایر گزینه‌ها در تقابل است؟

- (۱) گرفتم سهل سوز عشق را اول ندانستم
 (۲) ز اول ره عشق تو مرا سهل نمود
 (۳) در اول عشق مشکل تر ز هر مشکل نمود اما
 (۴) تحصیل عشق و رندی آسان نمود اول

۴۲- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) بی‌خبرند زاهدان نقش بخوان و لاتقل
 (۲) محتسب را اگر آن چهره در آید به نظر
 (۳) ای دل طریق رندی از محتسب بیاموز
 (۴) مجلس می‌شیشه و پیمانهای بسیار داشت

۴۳- کدام گزینه با عبارت «خاله‌ام با همه تمگنی که داشت، به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود، نه از بخل بلکه از آن

جهت که به بیشتر از آن احتیاج نداشت.» نزدیکی مفهومی دارد؟

- (۱) در زمین پاک من ریگ روان حرص نیست
 (۲) هیچ از لب و چشم تو قناعت نتوان کرد
 (۳) نگردد ترک جست و جو حجاب روزی قانع
 (۴) با خیال او قناعت می‌کنم من کیستم

۴۴- کدام گزینه با سایر ابیات تقابل مفهومی دارد؟

- (۱) ساز و برگ عشرت از بار تعلق رستن است
 (۲) تا ز گردن زیر بار منت و نشو و نماست
 (۳) پاکشیدن مشکل است از خاک دامن‌گیر عشق
 (۴) چه حرف است این که می‌باشد سبکباری در آزادی
- سرو را آزادگی‌ها دارد این مقدار سبز
 سرو از بار تعلق در چمن آزاد نیست
 هر که را چون سرو اینجا پای در گل ماند ماند
 که سرو از تنگدستی بر دل خود بارها دارد

۴۵- مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

ثبت است بر جریده عالم دوام ما
بر قدح بوسه دهم مست و خرامان میرم
عاشقان گویند نی نی زود باد
چون سپرش مه بود کی رسدش زخم تیر
صد گلستان بیش ارزد زعفران عاشقان

«هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق
(۱) شربت مرگ چو اندر قدح من ریزی
(۲) دیگران از مرگ مهلت خواستند
(۳) هرکه شود صید عشق کی شود او صید مرگ
(۴) خرمن گل بود و شد از مرگ شاخ زعفران

۴۶- مفهوم کدام بیت با بقیه، متفاوت است؟

که از خامی برآرد اسب سرکش را دویدن‌ها
که در کنار کشد بحر بی‌کنار تو را
که این نفس چو بند است و شما همچو اسیرید
قدم در عالم جان نه در از خود رهایی زن

(۱) عنان نفس را بگذار چندی تا به راه آید
(۲) تو تا کناره‌نگیری ز خویش هیهات است
(۳) بمیرید بمیرید وز این نفس ببرید
(۴) اسیر نفس بودن در خراب آباد تن تا کی

۴۷- کدام بیت، با مفهوم آیه «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ» تناسب ندارد؟

کانچه نتوانست بردن آسمان بر دوش اوست
خود به کران نمی‌رسد جور و جفای آسمان
این زلف و شانه خواهم از دوش برگرفت
ولی به مغز سبک می‌کشی چه بار گرانی

(۱) آدمی گر خون بگرید از گران‌باری رواست
(۲) چند کشند اهل دل بار بلای آسمان
(۳) بار غمی که شانه تهی کرد از او فلک
(۴) تو شهریار نبودی حریف عهد امانت

۴۸- مفهوم کدام بیت با بقیه ابیات، متفاوت است؟

اگر سنگ ملامت سر به سر آهنربا گردد
که در طریقت ما کافری است رنجیدن
زبان تو نمی‌دانم که من ترکم تو هندویی
تا ندیده است تو را بر منش انکاری هست

(۱) محال است این که پیکان تو را از دل برون آرد
(۲) وفا کنیم و ملامت کشیم و خوش باشیم
(۳) خمش کن کز ملامت او بدان ماند که می‌گویی
(۴) هرکه عیبم کند از عشق و ملامت گوید

۴۹- مفاهیم «ترک تعلق، به ثمر نشستن، نکوهش تقلید و تمنای محبت» به ترتیب، از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

بر بوی تخم مهر که در دل بکارمت
جهدی کن و سر حلقه رندان جهان باش
تا به کی چون خامه داری حرف مردم بر زبان
این آه خون‌افشان که من هر صبح و شامی می‌زنم
(۳) ب، الف، ج، د (۴) ج، الف، ب، د

الف) صد جوی آب بسته‌ام از دیده برکنار
ب) در خرقة چو آتش زدی ای عارف سالک
ج) گر سخن از خود نداری به که بربندی دهان
د) دامن سرآرد غصه را رنگین برآرد قصه را
(۱) ب، د، الف، ج (۲) ب، د، ج، الف

۵۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

ز دام این مرغ وحشی را پراندیم
ز بامی که برخاست مشکل نشیند
ترسم که مرغ روح پرد از قفس مرا
ترسم که ناگه رم دهی این مرغ دست‌آموز را

(۱) ندانستیم فرصت را بدل نیست
(۲) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
(۳) زین چاک‌های سینه که کردند ره به هم
(۴) دل رام دستت شد ولی بر وی میفشان آستین